

Vergaderjaar 2023–2024

29 684

Waddenzeebeleid

Nr. 258

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 oktober 2023

Het Bestuurlijk Overleg Waddengebied (BOW) komt minimaal twee maal per jaar bij elkaar. Het is een goed gebruik om u, mede namens de Ministers voor Natuur en Stikstof en voor Klimaat en Energie, te informeren over enkele onderwerpen aangaande de Waddenzee en het Waddengebied die besproken zijn.

Met deze brief informeer ik u over het BOW dat tijdens de Toogdag voor de Wadden van 26 juni jl. te Den Helder plaatsvond.

Beleidskader Natuur Waddenzee (Beleidskader)

In het BOW is een Plan van Aanpak (PvA) voor de analysefase van het Beleidskader besproken. Daarbij is waardering geuit voor het PvA, maar zijn ten aanzien van de participatie van stakeholders ook zorgen meegegeven. De Minister voor Natuur en Stikstof heeft toegezegd het PvA op dit onderdeel nader uit te werken en te agenderen in het volgende BOW (december 2023). Om de door iedereen gewenste voortgang met het Beleidskader, mede in het licht van de samenhang met het Uitvoeringsprogramma als geheel, te behouden, heeft de Minister voor Natuur en Stikstof aangegeven een start te willen maken met de uitwerking van het PvA en partijen daarbij te zullen betrekken.

Bereikbaarheid

In de brief over de terugkoppeling van het BOW van 23 februari jl.¹ is gemeld dat er een gezamenlijke routekaart (conform Uitvoeringsprogramma) in dit BOW zou worden besproken. De routekaart is nog in wording maar het BOW herkent de probleemstelling, de scope en de handelingsperspectieven («draaiknoppen»). Met betrekking tot «draaiknoppen» werden in het BOW onder andere het scheiden van personen

¹ Kamerstuk 29 684, nr. 245

en vracht, toeristen en forensen, het benutten van het getij, en een autoluwe overtocht benoemd.

Ook is afgesproken dat de planning van de concessieverleningen voor de Friese Waddenveren leidend is voor het proces van de routekaart. Tot slot is in het kader van de routekaart afgesproken om dit najaar met in elk geval de commissaris van de Koning voor Friesland en de burgemeester van Ameland om tafel te gaan.

De aandacht rondom het thema bereikbaarheid ging in dit BOW voornamelijk uit naar de actuele problemen rondom de bereikbaarheid van Ameland.

De Minister en Staatssecretaris van IenW naar aanleiding hiervan op 7 juli jl. met onder andere de commissaris van de Koning voor Friesland (en tevens voorzitter van het Omgevingsberaad Waddengebied), de burgemeesters van Ameland en Schiermonnikoog en de rederij Wagenborg Passagiersdiensten (WPD) overleg gevoerd over de bereikbaarheid van Ameland. De daar overeengekomen stappen, waaronder een vervolgonderzoek naar passeermogelijkheden in de vaargeul, hebben inmiddels geresulteerd in een nieuwe dienstregeling, die op 8 september jongstleden is ingegaan².

Programma Aanlanding Windenergie op Zee (PAWOZ)

In het Programma Aansluiting Wind Op Zee Eemshaven wordt onderzocht via welke routes windparken op zee aangesloten kunnen worden in de Eemshaven. Tijdens het BOW van 8 december jl. is de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor het Programma Aansluiting Wind op Zee Eemshaven besproken, waarin de routes door de Waddenzee in beeld zijn gebracht die mogelijk gebruikt kunnen worden. Het BOW is meegenomen bij de vervolgstap op deze NRD, waarbij op basis van een technische uitwerking de effecten van de routes in kaart worden gebracht.

Financiering opgave Waddengebied

In 2026 loopt het Waddenfonds af. Mede daarom, en vanwege afspraken rondom financiering in het Uitvoeringsprogramma, ligt de vraag op tafel op welke manier de opgaven die voortkomen uit de Agenda voor het Waddengebied 2050 bekostigd kunnen worden. Het BOW is akkoord gegaan met een onderzoeksopdracht naar de bekostiging van de opgaven in het Waddengebied.

Doel van het onderzoek is om bij de volgende coalitieonderhandelingen informatie aan te leveren die een volgend kabinet bij de formatie kan betrekken.

Nadat het Bestuurlijk Overleg Waddengebied heeft plaatsgevonden heeft het kabinet ontslag ingediend, waardoor er beperkt tijd is voor uitvoering van het onderzoek. In september is het onderzoek gestart en het streven is om de eerste resultaten hiervan begin 2024 op te leveren. De Kamer zal hierover ook worden geïnformeerd.

Impactanalyse

In opvolging van motie Dijkstra en Geurts³ is een methodiek ontwikkeld om een impactanalyse te maken van het Uitvoeringsprogramma. Deze

² Kamerstukken 31 409 en 29 684, nr. 416.

³ Kamerstuk 35 570, nr. 65.

methodiek is in twee pilots uitgetest en deze zijn samen met de bijbehorende aanbevelingen besproken in het BOW. Het BOW heeft de aanbevelingen geaccordeerd en de methodiek wordt hierop aangepast. Daarna zal de methodiek digitaal beschikbaar worden gesteld zodat deze kan worden toegepast door de partij die verantwoordelijk is voor een UP-initiatief.

Overig

Mw. Dekker, Voorzitter Noordzeeoverleg, was bij het BOW aanwezig, want de relatie tussen Noordzee en Waddenzee is evident. Afgesproken is dat de contacten tussen het Noordzeeoverleg, Omgevingsberaad Waddengebied en het Rijk worden versterkt om synergie en samenwerking vorm te geven.

Het Green Shipping programma is onderdeel van het Uitvoeringsprogramma 2021–2026. Het programma ontwikkelt en test pilotschepen die het Waddengebied als thuishaven hebben en laten zien hoe de scheepvaart emissie- en fossielvrij kan varen. Knelpunten worden in beeld gebracht en in de tweede helft van het jaar nader besproken. Waar nodig wordt in gezamenlijkheid een passende strategie ontwikkeld. Dit onderwerp zal op het volgende BOW terugkeren.

Ook heeft het BOW kennisgenomen van de stand van zaken rondom het vervolgonderzoek Bereikbaarheid Ameland 2030, de stand van zaken van het Integraal Beheerplan, en de stand van zaken rondom UNESCO werelderfgoed. Daarnaast heeft het BOW zowel de jaarrekening goedgekeurd in het jaarverslag van het Omgevingsberaad Waddengebied van 2022 als het jaarverslag van de Waddenacademie van 2022.

Tot slot

De Toogdag voor de Wadden vond dit jaar in Den Helder plaats met als thema «Energiek Waddengebied; Wat zijn de komende jaren de ambities en kansen voor het Waddengebied?» Er was aandacht voor de jongeren in het gebied, voor innovatieve mogelijkheden, de energietransitie, natuurontwikkeling en het verbeteren van de leefbaarheid. Eén van de conclusies was dat het Waddengebied, behalve een bijzonder natuurgebied, ook een heel bedrijvig gebied is, waar mensen wonen, werken, recreëren, leven. Waar veel belangen zijn, daar schuurt het vaak ook. Maar waar het schuurt, daar liggen ook creatieve en innovatieve mogelijkheden en zullen we elkaars krachten moeten benutten.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
M.G.J. Harbers